

Druhé sedmiletí: milovaný učitel

Pietro Archiati

Ve věku mezi sedmi a čtrnácti lety, v období školní docházky, respektive v době prvního a druhého stupně základní školy nebo prvních ročníků víceletého gymnázia, hraje nejdůležitější roli zmíněné tělo životních sil. Ze u dětí této věkové skupiny zaznamenáváme nejméně nemoci, je dáno tím, že v těchto letech, lze říci, přebírají vedení právě *životní procesy* — dýchání, prohřívání, vyživování, vylučování, zachovávání, růst a reprodukce.

Tyto životní procesy a jim přiřazené vnitřní orgány odpovídají kosmickým silám planet naší sluneční soustavy, zrcadlím se v lidském těle. Tak jako planety krouží kolem Slunce, jemuž vděčí za svůj vývoj a rovnováhu, potřebují děti v tomto věku „sluneční prvek“, „sluneční sílu“, jinými slovy autoritu, podle níž se mohou orientovat.

V době, kdy výchova bývá často ztotožňována s oproštěním se od starých nátlaků, s tolerancí a s „ponecháním volnosti“, se tato myšlenka možná mnohým nebude líbit. Jakkoli to však bude znít staromódně, vyrůstající chlapci a dívky mezi sedmi a čtrnácti lety si přejí, byť jen zpola vědomě, učitelky a učitele vyzařující přirozenou autoritu.

Osmileté dítě se cítí jako ryba ve vodě, je zdravé a plné radosti ze života, má-li kolem sebe moudrého a dobrého učitele. Děti nezbytně *potřebují* učitele, k němuž mohou mít úctu. Dítě musí mít jistotu, že to, co učitel považuje za dobré, také skutečně dobré je, že to, co je pro učitele krásné a pravdivé, skutečně krásné a pravdivé je. Radost, která z této bezmezné důvěry vyrůstá, je pro dítě zdrojem zdravé a životní síly, která pak celý život příznivě působí na životní funkce jeho organismu.

Bohužel dnes děti bývají velmi často příliš brzy nuceny ke kritickému postoji. To je skutečná tragédie, závažný prohřešek proti zákonům biografie. Dětem je vnucován analytický, chladně vypočítavý způsob myšlení, dříve než dosáhnou náležité zralosti, která je k tomu nutná. To jim bere „duševní vzduch“, který potřebují k dýchání. Kdybychom si více uvědomovali skutečnost, že mnohé nemoci, jimiž dospělí trpí, jsou vyhnutelným důsledkem takovýchto „pedagogických hříchů“, přistupovali bychom k výchově našich dětí přirozeněji. Dítě ve věku základní školní docházky si přeje, abychom ho nechali žít v jakési magické schráně, která vzniká působením nezpochybňované autority učitele a která dítě ještě nějaký čas chrání před tvrdostmi života.

Všechny události, pozitivní i negativní, jež na dítě působí mezi sedmým a čtrnáctým rokem života, mají důsledky zvláště pro životní etapu mezi devětačtyřicátým a šestapadesátým rokem.